

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**
Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Cardinalul Tisserant la Blaj

De multă vreme nu le-a fost dată blăjenilor marea bucurie de a avea în mijlocul lor un bărbat atât de însemnat și de luminat la minte, ca pe acest sfetnic de seamă al Preafericitului Părinte delat Roma, Eminentă Sa Cardinalul Eugen Tisserant, sosit proaspăt în țară, de acolo, de departe, din Sfânta Cetate a Romei, clădită pe malurile Tiburului.

Eminentă Sa s'a născut la Nancy în 24 Martie 1884. Studiile și le-a făcut la colegiul Saint-Sigisbert din Nancy și la mănăstirea Sf. Ștefan a călugărilor dominicani din Ierusalim. În 1906 și-a luat diploma la Institutul catolic din Paris pentru limbile: ebraică, siriacă, arabă, etiopiană și siriană, iar la 1907 a fost sfântit preot la Nancy. În 1908 a fost numit păstrător al manuscriselor orientale din Biblioteca Vaticană și profesor de limba siriană la Seminarul Roman, funcție pe care, împreună cu cea de redactor al Bibliotecii Vaticane pentru limbile orientale, a ținut-o din 1908 până în 1913. În toamna anului 1911—1912 a petrecut 6 luni în Orient.

Comisia Biblică l-a ales de membru în 22 Oct. 1912. Isbucnind războiul mondial a fost mobilizat la regimentul 26 infanterie, în 3 August 1914, pentruca în Sept. 1914 să fie rănit la Grand-Couronné. În 1 Dec. 1917 a fost ridicat la rangul de sublocotenent, pentruca în 29 Sept. 1918 să fie decorat, iar în 6 Dec. 1918 să fie făcut locotenent. Cu ziua de 5 Aprilie 1919 a fost demobilizat. A plecat la Roma, unde, în 1919, a fost numit asistent lui Giovanni Mercati, ajuns prefect al Bibliotecii Vaticane, după plecarea lui Achile Ratti, (numele cimit al Papei de astăzi) în Polonia. Prin 1923 a vizitat Bulgaria, Turcia, Siria, Palestina și Egiptul, iar prin 1916 Grecia și Creta.

În 17 August 1926 a fost numit sfetnic al Congregației Orientale, iar în Dec. 1927 a fost numit canonic onorar la Nancy. Ministerul afacerilor streine

franceze l-a numit cavaler al Legiunii de onoare. Crucea Legiunii de onoare a primit-o la Roma, în 6 Martie 1928.

Papa l-a numit prelat domestic în 12 Ian. 1929, apoi prefect al Bibliotecii Vaticane în 1 Dec. 1930. În conzistorul secret din 18 Iunie 1936 a fost numit cardinal și apoi secretar al Congregației Orientale.

A muncit foarte mult în câmpul bisericii Domnului. Biblioteca Vaticană e mărturie vie a muncii sale. Toată strădania i-s'a îndreptat însă înspre apropierea apusului de răsărit. Apropiere, care, dacă se va face, va rodi rodul cel mult așteptat al unirii acestor două biserici. Cardinalul Tisserant e unul dintre cei mai muncitori fii ai bisericii romane și unul dintre rarii cunoscători ai bisericii orientale.

După cum însuș a spus, a ținut atât de mult ca să vie la noi, încât, cu învoirea Preafericitului Părinte, și-a lăsat la o parte toate treburile și grijile pe cari le întâmpină zilnic cu conducerea Congregației Orientale, numai să ne poată cunoaște pe noi, la noi acasă, în România.

În drumul pe care a trebuit să-l facă dela Roma și până când a ajuns aici, la noi, în Blaj, Eminentă Sa, trecând hotarele țării noastre, s'a oprit câteva zile la Lugoj, de unde, după-ce i-s'a făcut o primire călduroasă ca unui adevărat apostol al lui Hristos, s'a îndreptat fără prea multă întârziere, însoțit de Preasfinția Sa Episcopul Bălan al Lugojului, spre capitala țării, pentru a duce Maiestății Sale Regelui nostru Carol salutul și binecuvântarea Papii. Sosit în București, Eminentă Sa a fost întâmpinat la gară de arhiepiscopul catolic, Cisar, de Preasfințitul Iuliu al Clujului, de Înaltpreasfințitul Valeriu Frențiu al Orăzii, de Preasfințitul Robu al Iașilor, având în frunte pe Nunțiul papal Cassulo și fiind înconjurați de multă lume dornică de a-l vedea pe Înaltul sfetnic al Papii. Cercul francez

din capitală a dat un frumos banchet în onoarea Cardinalului, care, după-ce a vizitat pe Maiestatea Sa Regele, a luat drumul spre Blaj, Mica Romă a Românilor.

Aci a sosit luni seara cu rapidul dinspre București, însoțit de Preasfințitul Ioan, Episcopul Lugojului, și de Ilustratarea Sa Dr. Victor Macaveiu, vicarul general al Mitropoliei noastre. În gară a fost întâmpinat de toți fruntașii Blajului, având în mijloc pe Excelența Sa Mitropolitul Alexandru, apoi cu trăsura Mitropoliei s'a îndreptat înspre Castelul Mitropolitan, unde a fost găzduit pe tot timpul cât a petrecut în Blaj.

Martți, fiind sârbătoarea *Inălțării sf. Cruci*, s'a slujit sf. liturghie arhierască în catedrala împodobită cu covoare și frunză verde. A pontificat Înaltpreasfințitul Mitropolit Alexandru, fiind ajutat de Preasfințitul Episcop Ioan, înconjurat de un impunător săbor de preoți. Eminentă Sa Cardinalul, adânc mișcat, a ascultat cu mare smerenie sfânta slujbă până în sfârșit. Catedrala era ticsită de lume, care dis de dimineață a început să vugiască pe tăcutele străzi ale orașului, dornică de a-l vedea pe reprezentantul Romei celei mari, în mijlocul Romei celei mici. N'a lipsit nici școlăria Blajului. A fost și ea de față, în frunte cu profesorii, spre a primi binecuvântarea Preafericitului Părinte prin cardinalul Eugeniu Tisserant. Printre cei de față la acest mare praznic al Blajului amintim în loc de cinste pe reprezentanții autorităților civile și militare din oraș.

Cei doi arhieri au mers la catedrală mai de vreme, spre a-l putea întâmpina la intrare pe Eminentă Sa Cardinalul. Sosirea Cardinalului, îmbrăcat în haine roșii de purpură, a fost un moment de nerăbdătoare așteptare. Lumea îl privea cu admirație, fiindcă pentru a doua oră Blajul a avut cinstea să primească între zidurile sale un astfel de om, de aceea s'a cutremurat de emoție când l-a simțit în mijlocul său.

Primit între cei doi arhieri, a fost condus la tronul vlădicesc, unde Eminența Sa a rămas spre a asculta sfânta slujbă, având într-o parte și în alta câte un preot, iar arhierii au început sf. liturghie. La sfârșitul slujbei Inaltpreasfințitul Mitropolit Alexandru a pășit în mijlocul catedralei și a rostit o frumoasă cuvântare în cinstea Eminenței Sale Cardinalului Eugeniu Tisserant, pe care, nici oboseala, nici ocupațiile multe nu l-au împiedecat de a ne cerceta la noi acasă. A amintit meritele mari pentru cari Preafericitul Părinte dela Roma a aflat de bine să-l numească pe Eminența Sa de secretar al congregației orientale și în limba franceză i-a tălmăcit înaltului oaspe simțemintele de sinceră bucurie ale poporului român la sosirea Eminenței Sale aci în inima românismului cel mai adevărat. Apoi a cerut pentru cei de față și cei ce lipsesc binecuvântarea apostolică adusă dela Roma.

Vădit mișcat Eminența Sa Cardinalul, s'a ridicat de pe tronul vlădicesc și i-a răspuns tot în limba franceză Inaltpreasfințitului Mitropolit Alexandru. Cuvântarea i-a fost tălmăcită în românește de Inaltpreasfințitul Mitropolit. Eminența Sa și-a mărturisit cu acel prilej bucuria că a putut veni în țara noastră, despre care nu are decât cuvinte de laudă și cinste. A spus că pe Inaltpreasfințitul Mitropolit Alexandru l-a cunoscut mai de mult la Roma și de atunci i-a apreciat frumoasele-i însușiri morale și intelectuale, și s'au simțit în chip deosebit legați su-

fletește unul față de altul, așa că a avut o bucurie îndoită acum, putând să-și cerceteze pe un vechiu prieten acasă la dânsul. Preabinevoitor s'a arătat Eminența Sa pentru a împărtăși binecuvântarea papală, poporului îngenuchiat cu smerenie în fața altarului, care binecuvântare a fost o surpriză plăcută pentru cei de față, fiindcă a fost rostită în limba noastră românească. La sfânta slujbă a cântat corul catedralei condus de păr. profesor Celestin Cherebețiu. După ce toate acestea au luat sfârșit, Eminența Sa Cardinalul a fost condus cu mare alaiu până la castelul mitropolitan.

După masă la orele 5 școalele Blajului au aranjat o frumoasă serbare școlară în Palatul Cultural în cinstea Eminenței Sale Cardinalului. La început s'a cântat: Imnul papal de Corul catedralei condus de păr. Cherebețiu. A urmat cuvântul de bineventare rostit de păr. dr. C. Suci, dir. Școlii Normale de învățători. Dânsul a arătat, cu acest prilej, rolul istoric al Blajului în viața poporului român. Blajul a fost păstrătorul și dascălul simțământului național românesc.

Eminența Sa Cardinalul pentru a doua oră și-a deschis larg porțile sufletului în mijlocul blăjenilor, spre a le tălmăci din nou simțemintele de bucurie și mângâiere sufletească de cari a avut parte toată vremea pe care a petrecut-o printre români. A amintit deosebita cinste ce i-s'a făcut din partea Maiestății Sale Regele nostru Carol II

de a-l fi primit în audiență la București, când l-a asigurat pe Maiestatea Sa, că poate avea toată încrederea în stăruința bisericii române unite pentru prosperarea neamului și a țării. Eminența Sa a vorbit și de data aceasta în limba franceză, slujindu-i de tălmăciu în limba română Inaltpreasfințitul Mitropolit Alexandru.

Programul serbării s'a continuat apoi cu diferite puncte de cor și declamații executate de elevii și elevele școlilor. Incheierea s'a făcut cu „Pe al nostru steag“ de C. Porumbescu, cântat de corul Școlii Normale de Învățători. În strigătele de bucurie ale celor de față Eminența Sa a părăsit Palatul Cultural îndreptându-se spre castel.

Zilele următoare, pe cari le-a petrecut la Blaj, Eminența Sa le-a folosit spre a cerceta toate școalele și așezămintele de cultură ale acestui oraș vestit. A cercetat școală de școală și pretutindeni a semănat în sufletele profesorilor și elevilor îndemnuri frumoase și folositoare pentru înaintarea bisericii și a neamului. Miercuri după masă a vizitat „Institutul Recunoștinții“. Acolo, profesorele elevele și maicile îl așteptau în ținută de mare praznic. Eminența Sa a zăbovit câțeva vreme între zidurile acestui minunat lăcaș de culturalizare românească, fiindcă a trebuit să admire frumoasele costume românești și să se bucure de surprizele plăcute pe cari i-le-au pregătit elevele și profesorele Institutului. După ce a vizitat așezămintele călugărițelor, s'a îndreptat în uralele de bu-

Foia „UNIRII POPORULUI“

Invențiile vremurilor nouă

Era într-o zi frumoasă de primăvară, când se legăna ciosăria în văzduh cântând, și eu eu uncheșul meu Viehentie ieșisem la câmp ca să vedem un ogor de grâu.

— Ciosăria dă slavă lui Dumnezeu, zise uncheșul.

Văzând un bătrân, cunoscut al său, care își făcea arătura, a oprit trăsura în preajma lui și au început să vorbească. Săteanul dăduse boilor popas și fân și, simțind soarele drept inimă, cum se spune la țară, își scoase merindea din chilna căruței. Măncase și acuma stătea privind cum fumează văile și dealurile și asculta ciosăria.

Uncheșul meu a intrat în vorbă cu el. Era un gospodar vechiu și bun, pe care îl cheama Neculai Zamfir, și avea spor bun la vorbă.

Uncheșul Viehentie voia să dovedească bătrânului că a venit vremea pentru plugari să întrebuințeze mașini, ca să umble lucrul mai cu spor și mai ieftin; că trebuie să ieșim din obiceiurile noastre învechite și să luăm învățătură dela popoare mai înaintate decât noi. Alții umblă cu trenul și cu automobilul, iar noi cu carul cu boi. Ei se duc înainte și nu-i putem ajunge. Trebuie numai decât să ne folosim de născosirile altor popoare și să ieșim din îndărătnicia noastră.

Moș Neculai Zamfir nu se dădea bătut.

Ei și de școală zicea că n'au oamenii nevoie; căci rânduri după rânduri de oameni au trăit fără carte și, slavă Domnului, au dus-o bine. Și tot aceleași rânduri de oameni au trăit cu boii și cu carul, și cu plugul de lemn și fără doctor, și fără moașă comună, și fără șosele cu grund, și nu se poate spune că n'au fost fericiți.

Mie mi-se părea că, într-o privință, moș Zamfir cam are dreptate; mai ales că de multe ori auzisem pe uncheșul nostru laudând toate ale noastre, câte le avem din vechime — cântările, obiceiurile și portul nostru, iar acuma se întorea și zicea să luăm piide și mașinării dela alte neamuri.

— Băgați de seamă, oameni buni, și nu vă înșelați cu vorbele, a răspuns râzând uncheșul Viehentie. Așa am spus, așa spun și-acuma că trebuie să păstrăm toate câte sunt ale sufletului nostru. Fără datinile, fără cântările și danțurile noastre, fără portul nostru, fără tot ce alcătuiește firea noastră, n'am fi noi; nu fi ca o liftă nevrednică. Inșă eu vorbesc de înlesnirea vieții.

Ai să-mi spui că nu-i mai bine să te duci la București cu trenul?

Ai să-mi spui că-i mai bine de trăit în bordeie strâmte, cu fum și puțoare, decât în case curate, largi și luminoase?

Bătrânii trăiau în bordeie.

În vremea acelor bătrâni, pe care dumneata, moș Zamfir, li sosoți s'au fost fericiți, nu erau numai bejenile cu carul cu două proțapuri, nu numai părjolul hoardelor tăărăști, și foamea și robia; ei erau și holera și ciurma, și vărsatul negru și anghina difte-

rică. Piereau oamenii ca muștele, de toate. Dacă mușca un căne turbat pe un om, putea să-și saze mormântul; nu era nici descântec, nici leac să-i poată scăpa sănătos de groaznică moarte.

Acuma pentru anghină vine doctorul și-ți face o injecție; pentru tifos tot așa; pentru vărsat negru se face omului înec din copilărie operația vaccinatului; cei mușcați de animal turbat sunt trimiși la institutul antirabic. Toate acestea au fost nu de mult scornite de doctori învățați la alte popoare și la noi și tot omul trebuie să le întrebuințeze bucuros, mulțămind pentru toate ca pentru puteri ale lui Dumnezeu. Bătrânii nu le-au cunoscut, căci pe vremea lor, acestea nu erau; noi le cunoaștem și le folosim. Bătrânii sufereau și pieriau, necunoscându-le. Noi putem prin ele scăpa cu viață.

Tot așa putem spune și despre altele. Despre tren, despre automobil, despre telegraf și telefon, despre radiofonie, despre tractor, despre batoze, despre semănătoare, și secerătoare, despre îngrășăminte, despre seminte selecționate, despre toate învățăturile pentru plugari care se găsesse în cărți.

Bătrânii nu le-au cunoscut și au trăit cum au putut — destul de greu. Dacă noi nu ne-am falosi de ele, au să ne lase toate neamurile în urmă; degeaba vom mai ara și semăna, căci alții au să facă mai bun și mai ieftin. Fără îndoială, nu poate cumpăra un gospodar un tractor, ori o mașină. Dar se pot întovărăși toți gospodarii dintr'un sat și alcătui o gospodărie a obștei. Așa cere rânduiala nouă a vieții.

curie ale elevilor către Castelul Mitropolitan.

Joi, înainte de amiază, Eminentă Sa a mai vizitat și Școala de Menaj, iară la orele 10 și 50 minute a părăsit Blajul, plecând spre Alba-Iulia, de unde se va îndrepta spre Oradea, apoi va merge la Roma ca să ducă Preafericitului Părinte salutul credincioșilor români uniți și să-i împărtășească din belșug impresiile frumoase pe cari le-a cules în scurta vreme petrecută în mijlocul românilor.

Mărețe au fost zilele pe cari acest mare bărbat al bisericii le-a petrecut în mijlocul nostru și pline de îndemnuri spre bine în lupta cea mare a bisericii noastre române unite cu Roma.

O nouă piatră prețioasă. Unul dintre cei mai cunoscuți cutreerători ai pământului, vestitul geograf Patrick A. Clayton, s'a întors în zilele acestea, acasă, în Anglia, după ce făcuse o călătorie prin pustii Libiei. El a cutreerat cu deamănuntul întreg acest flut pustiu și printre alte multe minunății ce-a văzut, a dat și peste o piatră prețioasă, cum n'a văzut încă nimeni până acum. Ea are un luciu gălbui, ca diamantul galben și e nespus de frumoasă. El a adus-o în Anglia și a dat-o unui șlefuitor priceput să i-o șlefuiască. Cunoscătorii de pietre prețioase spun că piatra aceasta e o raritate și e menită să albe o mare însemnătate pentru toți oamenii. În toamnă vor pleca mai mulți englezi în pustii Libiei spre a căuta astfel de pietre.

Cețiți „UNIREA POPORULUI“

Om dela om ia pildă și popor dela popor. Acu o sută de ani, nimeni nu se folosea de tren, vapor, automobil și tractor. Acuma se folosesc cele mai multe popoare. Nu se poate să rămânem numai noi în urmă. Se cuvine să folosim nu numai tren, tractor, automobil, batoză, telegraf, telefon și radiofon, — dar și altele care înlesnesc și înfrumusețază viața: săpun și baie, oglindă și dulap, paturi cu saltele, scaune moi, spital și școală, carte și gazetă. Iar Duminecă dimineața să fie biserică plină de norod, spre a mulțumi Domnului Dumnezeu, căci El a dat lumină învățătorilor să alcătuiască toate, — și fiind dela el, pentru folosul nostru alcătuite, toate sunt bune.

Să-mi spui, moș Zamfir, a sfârșit uncheșul meu Vichentie, dacă n'ai acasă gramafon?

— Ba am, a răspuns moș Zamfir, scărpiându-se în cap; a avut plăcere fata mea cea mai mare, să-i cumpăr și i-am cumpărat.

Uncheșul Vichentie tăcu. Moș Zamfir era om ager și pricepea această tăcere.

— Adevărat, zise el, părinții noștri n'au avut gramafon. Noi avem, dar nu suntem mai fericiți.

— Asta-i altceva, prietene, i-a sătors cutreerătorul uncheșul Vichentie. Înlesnirile vieții rămân înlesniri. Iar fericeala e o mulțumire și o împăcare a sufletului, față de semenii noștri și de Dumnezeu. Dacă n'o ai pe asta, — apoi nu-ți folosește la nimic toate de câte ți-am vorbit, pe care le-au scormit și le scormesc învățații.

Mihail Sadoveanu

Să-i hrănim pe cei flămânzi

Milostenia, și mai ales hrănirea celor flămânzi, a fost nu numai recomandată, ci chiar poruncită de Dumnezeu.

In Vechiul Testament

Despre Iov ni-se spune în sf. Scriptură, că-și împărțea pâinea între săraci și flămânzi. Tovit își cerceta și hrănea frații pe când se afla în temniță. Văduva din Sarepta Sidonului îl hrănea pe prorocul Ilie, de aceea Dumnezeu a și răsplătit-o ne mai sfârșindu-i-se fărina și untul de lemn, iară pe fiul cel mort înviindu-l din morți prorocul Ilie.

In Noul Testament

Despre Domnul nostru Isus Hristos știm că i-a fost milă de poporul care îl urmase și-i asculta învățătura chiar flămânzind mai multe zile. De aceea a hrănit odată trei mii și altă dată patru mii de oameni, cu pâni puține, înmulțirea acelor.

Pilde de hrănirea celor săraci avem cât de multe

în istoria bisericii

Despre sf. Serapion ni-se spune că, isbucnind în Egipt o mare foamete, și-a vândut Biblia, iară cu banii primiți a cumpărat grâu, hrănind pe cei flămânzi. Întrebat că pentru ce și-a vândut chiar sf. Scriptură, Serapion a răspuns că n'a făcut altceva decât a ascultat sfatul Scripturii care spune: »Mergi, vinde tot ce ai și împarte săracilor«.

Amaden era principe de Savoya. Întrebat odată de prietenii săi, dacă are câni de vânatoare, le-a răspuns că li-i va arăta a doua zi. În ziua următoare și-a condus prietenii de o parte a palatului său, unde aștepta o mulțime mare de săraci ca să le împărțească daruri. »Iată, dragii mei, aceștia sunt câinii mei de vânatoare, pentru că cu ajutorul acestora vânez eu raiul și nădăjduiesc că-l voi și putea câștiga«.

Sf. și marele Vasile, arhiepiscopul din Cesarea Chapadochiei, aduna, pe vremea foametei celei mari, mulțime mare de săraci, cărora le aducea de mâncare în căldări mari. El însuși se încingea cu o față de masă, asemenea unei servitoare, și le împărțea hrana.

Sf. Eligiu a fost juvaeriu și aurar în Paris și era vestit pentru milostenia sa. Dacă-l căuta vreun străin, oamenii de pe stradă îl îndreptau să meargă în strada și în casa, în care vor afla mai mulți săraci. Zilnic ospăta zeci și sute de flămânzi, iară el se îndestulea cu rămășițele. Dumineca le împărțea carne și vin, iară el mânca pâine și legume.

Carol de Blois, fiul lui Ludovic de Chatillon, primea pe flămânzi în palatul său și servea însuși la masa săracilor.

Sf. Bernardin punea la fiecare zi câte ceva la o parte din hrana sa, ca să aibă

cu ce hrăni săracii. Iară când se anunțau săraci mai mulți, ajuna câte o zi două, ca să-i poată hrăni pe cei flămânzi.

Oswald, regele Angliei, auzi într'o zi că în fața palatului sunt o mulțime de săraci cari cer de mâncare. Se sculă imediat dela masă, le împărți toată mâncarea lor, ba porunci să sfărâme faturile sale de aur și să dea fiecărui flămând câte o bucată. Văzând aceasta Aydon, episcopul Londrei, a prins mâna regelui și a zis: »Această mână nu va putrezi niciodată«. Și a avut dreptate, pentru că mai mult de 100 de ani dela moartea sa, des-gropându-i-se trupul, a fost aflat putred, afară de mâna dreaptă.

Câți șomeri avem noi astăzi, mai ales în orașele mari, și nime nu le are grijă! Cei mai îndrăzneți primesc ajutoare dela comune, cei mulți însă tac și rabdă. Ce frumos ar fi dacă, în fiecare sat, s'ar legătui 10—20 de oameni, cu stare mai bună și de omenie, și ar da zilnic de mâncare flămânzilor din comună!

Sf. Scriptură a Vechiului Testament zice: »Să nu disprețuești pe cel flămând« (Ecl. 4, 2). »Frânge pâinea ta celor flămânzi« (Isaia 58, 7). Iară în Noul Testament ne spune Domnul: »Flămând am fost și mi-ați dat de am mâncat« (Matei 25, 35) și »când faci prânz sau cină, nu chema prietenii tăi, nici frații tăi, nici rudeniile tale, nici vecinii cei bogați, ca nu cândva să te cheme și ei pe tine și să fie ție răsplătire. Ci, când faci ospăț, chiamă săracii, neputincioșii, orbii și schiopii, și fericit vei fi, pentru că nu au ce-ți întoarce, iară ție ți-se va răsplăti la învierea morților« (Luca 14, 12—14).

Câți câni și mățe nu se satură de pe masa bogaților, iară atâția oameni săraci sunt respinși, asemenea lui Lazar celui sărac!

Pentru ce s'au făcut și se fac atâția oameni săraci bolșevici! Pentru că văd înbuibarea bogaților și sărăcia mare a altora. Acești imbuibați vor avea să răspundă, în fața dreptului judecător, pentru sgârcenia lor și pentru urmările aceleia, dovedindu-se atunci că într'adevăr cu anevoie este a intra bogatul întru împărăția lui Dumnezeu.

Părintele Iuliu

Eminentă Sa Cardinalul Tisserant la Lugoj

Eminentă Sa Cardinalul a intrat în România marți în 7 Sept. cu simplonul de 11. În gara Jimbolia a fost așteptat de Exc. Sa Ioan, episcopul Lugojului, Preaon. Gh. Muntean, Mon. Gh. Medoia, Păr. A. Bălan, parohul romano-cat. cu 2 capelani și un numeros popor din lumea aleasă a credincioșilor noștri din Jimbolia. Din atențiunea dlui Ministru Valer Pop, în gară era deja vagonul ministerial, pe care guvernul l-a pus la dispoziție pe tot timpul cât călătorește în România.

În gara Timișoara se afla Exc. Sa Augustin Pacha, cu trei prelați ai bisericii romano-cat. și Onor. L. Teglașiu, paroh II, eu mai mulți credincioși. Eminentă Sa a stat de vorbă cu ei până la plecarea trenului.

La ora 13 simplonul intră în gara Lugoj, aducând pe eminentul prelat. Pe peronul gării se aflau întru întâmpinarea Cardinalului, întreg Veneratul Capitu Catedral, tot clerul central și foarte multă lume. După coborirea din tren lumea a izbucnit în strigăte de bucurie, în timp ce Em. Sa ora condus în mașină, pe care a pus-o la dispo-

ziție prefectura pe tot timpul. Luând masa, Em. Sa a făcut o plimbare cu mașina la Sarmisegetuza și Densus, locuri străbune și renumite. Seara s'a dat o cină mare, la Episcopie, în cinstea Em. Sale.

Miercuri, după ce și-a făcut liturghia în capela episcopescă, a luat parte la liturghia arhierască din catedrală. Era o adevărată plăcere să vezi lumea numeroasă și plină de bucurie că vede așa persoană înaltă. În catedrala a spus de frumos împodobită, laudă reuniunii de femei din Lugoj, Em. Sa a ocupat scaunul episcopal, fiind îmbrăcat în haina frumoasă și scumpă de cardinal, de culoarea sângelui. După liturghie P. S. Sa Ioan a prezentat credincioșilor pe Em. Sa, care le-a adresat apoi cuvinte călduroase vorbind de smerenie, în l. franceză. Cuvântarea a tălmăcit-o P. S. Sa Ioan. După masă Em. Sa a făcut o altă excursie la domeniul episcopesc.

Joi, ea de obicei și-a făcut sf. liturghie, apoi a vizitat de aproape catedrala noastră și o parte din oraș.

Cu simplonul dela ora 13, cu vagonul ministerial însoțit de Excelența Sa Dr. Ioan Bălan, petrecut de urările de bine și fericire ale întregului Cler și ale unui foarte numeros popor, Eminența Sa a plecat la București.

Coresp.

Din Jimbolia

Sosirea cardinalului Eugen Tisserant în România

Credincioșii români uniți din Jimbolia, în ziua de 7 Sept. a. c., au avut ferisirea să primească în mijlocul lor pe Înalt Preasfinția Sa Episcopul Dr. Ioan Bălan, care a sosit în localitate pentru a întâmpina, aici la frontiera țării, pe Eminența Sa Cardinalul Eugen Tisserant.

Înainte de sosirea trenului simplon Prea Sfinția Sa încunjurat de preoții: Gheorghe Muntean, vicarul Timișoarei, Ștefan Balan secretar episcopesc și protopopul Gheorghe Medoia, păstorul sufletese al jimbolenilor, a celebrat o sfântă liturghie, în bisericuța noastră de acolo, care a fost împodobită de mare praznic. La sf. liturghie au asistat aproape toți credincioșii rom. uniți, precum și mulți frați români ortodocși. Din asistență țin să amintesc pe dl Dr. Valer Pop, primotarul comunei, cu familia; dl director școlar Avram Căprița cu Dna; dl judecător Silviu Pascu; dl director al gimnazului Ianculescu; dl șef de gară Dragomir; dl inv. Podina, dnele Mia Medoia, Elena Besu, Sida Tosoniță, A. Ardelean, Sida Nartea, Dna avocat Negru; Dnii: Ion Balan, Gheorghe Nartea, Leonte Boabeș, Petru Valea și N. Poruțiu.

După terminarea sfintei liturghii Prea Sfinția Sa Episcopul încunjurat de preoții amintiți, la cari s'au alăturat și preoții romano-catolici din Jimbolia, precum și de un frumos număr de credincioși și de autoritățile locale, se îndreaptă spre gară în așteptarea înaltului oaspete.

La ora 11 și 6 minute trenul simplon intră în gară. E. S. Cardinalul, marele prietin al românilor, vesel și surâzător coboară din tren, îi sunt prezentați preoții și autoritățile prezente, cu cari se întreține foarte afabil, în timp ce la simplon se atașează vagonul salon, pus la dispoziția Cardinalului de guvernul român, apoi se dă semnalul de plecare și trenul pleacă peste Timișoara la Lugoj, ducând cu sine și inimile noastre.

† Prepozitul Iacob Popa

Dupăcum am anunțat pe scurt și în numărul trecut al gazetei noastre, în zorile zilei de vineri 10 Septembrie 1937 s'a stins din viață, la clinica din Cluj, prepozitul și vicarul general Iacob Popa. Cu toate că lumea din Blaj era pregătită pentru acest desnodământ, moartea aceasta ne-a surprins totuși.

Îl știam încă bine prin Iulie. Atâta doară că pe la sfârșitul lunii Iulie ni-s'a plâns că a slăbit dintr'una 10 kgr. A plecat apoi în 31 Iulie la Buziaș, ca să-și facă obișnuita cură de o lună. Medicii de acolo însă l-au sfătuit să plece numai decât la un spital, fiindcă are gălbănare.

A plecat la Cluj, la clinică, unde medicii au bănuț numai decât că la baza gălbănării trebuie să fie ceva mai grav. În sfârșit au ajuns la convingerea că este cancer la fiere. S'au hotărât deci să-i facă operație. Însă deja era prea târziu, așa că operația nu l-s'a mai putut, face iară, începând cu ziua de vineri 3 Septembrie, se știa că va muri după câteva zile. Și moartea n'a întârziat decât o săptămână.

Viața răposatului

Păr. prepozit Iacob Popa s'a născut în ziua de 11 Decembrie 1872 în Teiuș. Studiile gimnaziale le-a făcut la Blaj, unde a făcut și examenul de maturitate. S'a înscris apoi la teologie, pe care a terminat-o la 1896. În anul școlar 1896/7 a funcționat ca învățător în Alba Iulia, iar în vara anului 1897 a făcut examenul de calificare învățătorescă. Din Septembrie 1897 până la 31 Ianuarie 1900 a fost înscris la facultatea de drept dela universitatea din Budapesta.

În 2 Iunie 1900 este numit cancelist mitropolitan, prin care numire începe o nouă epocă de viață. De aici încolo se dedică cu toată însuflețirea noii cariere. În 1905 se hirotonește preot și apoi se urcă tot mai sus pe scările vrednicilor bisericesti.

Mai întâi notar consistorial, apoi protopop, directorul cancelariei arhidiecezane, asesor consistorial, viceprotopop onorar. Apoi vicar la Făgăraș, unde primește cu mare însuflețire trupele române în toamna anului 1916. Dar retrăgându-se trupele, merge și dânsul, înscriindu-se în armata română ca preot militar.

În marea mizerie din Moldova, păr. Iacob Popa pleacă în Rusia, unde înscrie mii de voluntari români cari, în frunte cu Sf. Sa, se prezintă la lași sub drapel, luptând cu însuflețire până la 1918, când începe o nouă întorsătura în viața păr. Iacob Popa.

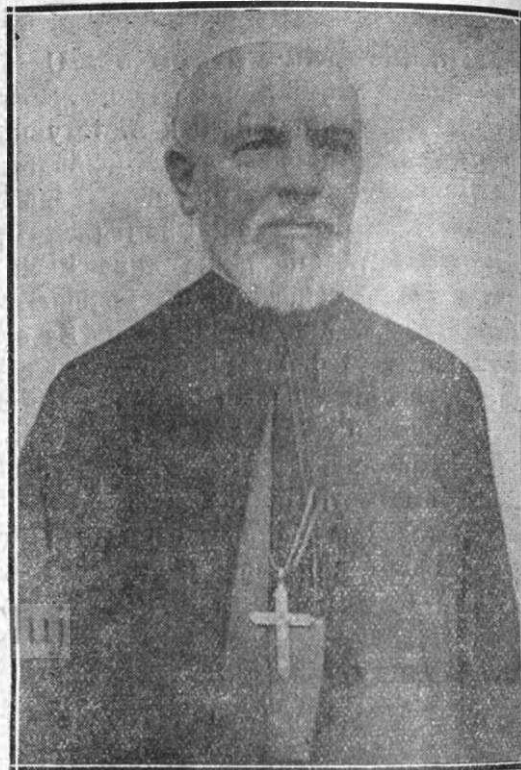
Mitropolitul de pie memorie Dr. Vasile Suci, după ce păr. Iacob se reîntoarce la Făgăraș și-și cuprinde oficiul de vicar foraneu, propune să fie ales canonic, ceea ce se și întâmplă în anul 1924. În această înaltă slujbă fiind, ajunge prepozit, adică președintele canonicilor, pe urmă prelat papal și vicar general arhieriscopesc, adică la cele mai înalte slujbe pe cari le poate avea un preot român.

Viața sa a fost o viață de muncă neistovită. A lucrat într'una, fără întrerupere, până l-a doborât boala la pat. A fost un preot după inima lui Hristos, slujind în fiecare zi sfânta liturghie și luând parte la toate utreniile și vecherniile din duminică și sărbători. A mai fost apoi un român înflăcărat, un membru neșovălnic al partidului național-țărănesc și un prieten credincios al dlui Iuliu Maniu. A avut o inimă milostivă, ceea ce dovedesc lacrimile sincere a atâtor săraci din Blaj și jur, cari

primeau aproape zilnic milă dela dânsul. A iubit foarte mult cele două școli, ale căror inspector a fost: gimnaziul industrial și școala de menaj, cărora în testament le-a și făcut o mică părțică din puținul său rămas.

Aducerea osemintelor la Blaj

Trupul neînsuflețit al celui ce a fost prepozitul Iacob Popa, după ce a fost spălat după cuviință, așa cum cer rânduelile bisericesti, de păr. Basiliu Moldovan, a fost dus și așezat spre odihnă, câteva clipe fugare, în catedrala „Schimbarea la față” din Cluj. Acolo a fost străjuit de mulți dintre

credincioșii aleși ai Clujului, printre cari amintim în fuga condeului pe dnii Iuliu Maniu, Ionel Pop, Dna Dr. Aciu, surorile și elevele școlii de Menaj „Sf. Tereza”, vād. Valeria Borza, familia profesorului Borza, dr. Cloșca Iuga și alții mulți.

După masă, păr. canonici Octavian Domide, Gheorghe Vidican, Victor Bujor, și Ioan Vaida din Cluj, împreună cu păr. canonic Victor Pop din Blaj au făcut slujba morților pentru veșnica odihnă întru Domnul a răposatului. Rugăciunea deslegării a fost citită de însuși P. S. Sa Iuliu Hossu episcopul Cluj-Gherlei. După acestea sicriul cu osemintele vrednicului bărbat al bisericii noastre române-unite a fost transportat la Blaj spre a fi așezat sub umeda glie, în tovărășia atâtor vrednici fii ai acestui oraș binecuvântat de Dumnezeu.

Vineri seara la orele 7 sicriul a sosit în Blaj și a fost depus spre priveghere în bătrâna catedrală, unde aproape o viață întregă răposatul a adus laudă și mulțumită lui Dumnezeu spre binele bisericii și al neamului său. În ușa catedralei a fost întâmpinat de un grup de venerabili canonici cu genele umexite de lacrimile durerii, iar după ce a fost așezat pe catafalc, păr. canonic Gh. Dănilă ajutat de păr. profesor Ionel Suci și de păr. I. Breazu a rostit o evlavioasă rugăciune. Din strana bătrână, părintele canonic Ion Moldovan a dat răspunsurile evenite, cântând frumoasele cântece ale îngropării și aducându-i răposatului unul din cele din urmă saluturi la plecarea de pe aceste țărâni. Lume multă, cu mormur de rugăciune așezat pe buze, a înconjurat sicriul până târziu în noaptea de beznă și umbră, când în liniștea catedralei singur glasul citețului dela picioarele morțului mai străjuia marea încăpere.

Privegherea a ținut până duminică în 12 Sept. la oarele 2 după-amiazi, când a avut loc încoputul slujbei prohodului.

În toată vremea aceasta blăjenii au restit rugăciuni pentru odihna răposatului.

Inmormântarea

Duminică la orele 2, în cântecul jalnic de rămas bun al clopotelor din turnul catedralei, lumea s'a-ndreptat spre lăcașul Domnului, pentru a fi de față la cea din urmă ale prepozitalui și vicarului general Iacob Popa.

Sfânta slujbă a înmormântării a fost făcută de însuși Înaltpreasfinția Sa Mitropolitul Alexandru, înconjurat de canonicii Roșianu, Victor Pop, Tătar, Dănilă, Moldovan și Nic. Pop, precum și de pâr. Folea dir. canc. mitropolitane, de pâr. Ion Pop Câmpeanu dir. liceului de băieți și de pâr. profesor Faina, având de diaconi pe pâr. dr. Septimiu Todoran și pe pâr. Eugen Bucur, profesori. Strana a fost susținută de Nic. Florea arhivar și Iacob Târziu administratorul Școlii Normale de băieți, precum și de Corul Catedralei condus de pâr. profesor C. Cherebețiu.

Sierul răposatului era acoperit de flori. În jurul lui steteau frânte de durere rudeniile. Printre străinii, cari au ținut să și ia cel din urmă rămas bun dela acest vrednic preot, amintim printre alții pe pâr. Aron, protopopul Sibiului, Boeriu protopopul Gheorgheniilor, Beta protopopul Ludușului, Eugen Mera dir. lic. comercial din Alba-Iulia, Domșa protopopul Iernutului și toți profesorii și profesoarele școlilor din Blaj, fruntașii armatei, prefectul județului d. Simion Gîzdaș și elevii și elevele școlilor.

Predica a fost rostită de pâr. Gh. Dănilă, care a arătat în cuvinte îndușoștoare, cine a fost răposatul în Domnul și ee gol mare a rămas prin moartea lui în biserica Blajului.

Sfârșindu-se prohodul, sierul a fost dus la cimitirul orașului, spre a fi așezat pentru veșnică odihnă.

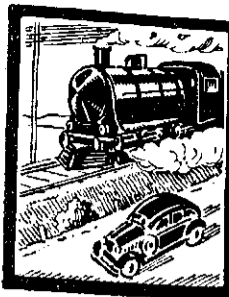
Înaltpreasfințitul a citit rugăciunea de deslegare cu șiroașe de lacrimi aninate'n gene, fiindcă prin moartea acestui vrednic preot a pierdut pe unul dintre cei mai muncitori, mai evlavioși și mai pricepuți sfetnici ai săi.

Câțiva bulgări de pământ s'au rostogolit peste sierul, făcând să răsună a pustiu loviturile lor în scândurile lui, apoi cu repeziune mormanul de țărână a acoperit pentru totdeauna pe unul dintre cei mai harnici vicari generali ai Blajului. Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

Tutunul e otravă mare

Doctorii cei mari au dovedit mai nou că tutunul e una dintre cele mai mari otrăvuri. Mai ales inima o atacă el, dar atacă și alte organe, ca plămânii și răunchii. Mai nou s'a arătat că cei-ce fumează mult au și copii mai slabi decât nefumătorii. Că ce mare otravă e tutunul, se poate dovedi cu aceea că doi purcei fiind introdusi într'o ladă în care fuseseră țigărete, au murit amândoi, unul după 1 ceas și altul după 8 ceasuri. Așadară lăsați-vă cât mai curând de fumat, căci vă prea otrăviți trupul.

S'a opărit cu lapte clocotit. Fetța Török Iudita de un an și jumătate, din Cluj, s'a apropiat de sobă pe care fierbea un caston cu lapte și prinzând cu mâinile de gardiile castronului l-a răsturnat peste ea arzându-te îngrozitor. A fost dusă la clinica de copii spre a l-se da ajutoarele medicale de lipsă, dar totul a fost zadarnic. Nefericita de ea după câteva ore de chinuri a murit. Parchetul a făcut cercetări spre a găsi vina părinților pentru această nenorocire.

CUM STA LUMEA ȘI TARA

Din ale lumii valuri

A murit Thomas G. Masaryk — Marea adunare hitleristă dela Nürnberg — Războiul din China — Ce se petrece între ruși și japonezi

A murit Masaryk, fostul președinte al Cehoslovaciei

Intr'una din diminețile săptămânii acesteia a murit, la castelul Lany din Cehoslovacia, Masaryk, unul dintre cei mai mari bărbați pe care i-a avut, în zilele noastre, Cehoslovacia.

El s'a născut la 7 Martie 1850, la Hodonin în ținutul Moraviei, din tată slovac și mamă cehă. Școala a făcut-o la Brno și la Viena, ajungând profesor. După 1850 a fost numit profesor la Universitatea din Praga, unde a muncit mult pentru cultivarea minții și inimii tinerilor cehi, cari li ascultau cu multă atenție lecțiile făcute cu o rară pricepere. El a fost un mare apărător al drepturilor poporului său. În 1916 a început lupta cea mare pentru desrobirea poporului său. În toată această lupte a cucerat aproape toate țările mari ale lumii. Nu s'a relntors în Cehoslovacia până în 21 Oct. 1918, când națiunea cehă ca semn de înaltă recunoștință și fiindcă era singurul dintre toți fiii acelei țări așa de bine înzestrat, l-a numit președinte de republică. Funcția aceasta a ținut-o până la adânci bătrânețe când în locul lui a fost ales unul dintre cei mai străluciți elevi ai săi d. Beneș. Ce a făcut acest mare bărbat pentru țara și neamul său, nu putem spune noi aci. Treaba aceasta ar cere și vreme, dar și loc foarte mult. Amintim numai atât că el se poate numi pe drept cuvânt întemeietorul Cehoslovaciei de azi, iar dacă această țară a ajuns să fie ceace o vedem că este, apoi în cea mai mare parte numai lui Thomas Masaryk o datorște. Față de noi Români acest mare bărbat a nutrit întotdeauna o caldă prietenie. Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Marea adunare hitleristă dela Nürnberg

În fiecare an nemții lui Hitler țin câte o mare adunare politicoasă în orașul Nürnberg. Așa au făcut și în anul acesta. Din toate colțurile Germaniei, la porunca aspră a lui Hitler, stoluri, stoluri au pornit germanii spre vechiul oraș nemțesc. Numărul lor a trecut peste 600 de mii. Alături de ei au mai luat parte la această adunare și numeroase delegații străine. Cea mai însemnată dintre ele a fost delegația trimisă de Mussolini. Lucru care arată cât de mult s'au împrietenit Italia cu Germania. Adunarea aceasta hitleristă s'a făcut cu multă pompă și au fost de față cu Hitler în frunte toți oamenii cu greutate ai național-socialiștilor germani.

Războiul din China

Este înspăimântător. Între Paoshan și Liubro bat tunurile ca grindina și au pierit, zdrobite de gloanțele lor, o sume-

denie de sate. Deasemenea și pe valea râului Woosung.

Mai multe avioane japoneze au zburat deasupra Pootungului, cu gândul să bombardeze artileria chineză, dar n'au izbutit, fiindcă tunurile chinezești sunt ascunse foarte bine în niște stuferiș.

Localitatea Mashang a căzut în mâinile japoneze. Bieții de chinezi au fugit de groază în mare neorânduială.

Ploile și inundațiile stingheresc mereu mersul luptelor.

Va izbucni un război și între Rusia și Japonia?

Ministrul de externe al Japoniei a înaintat un protest energic guvernului bolșevic din Rusia, fiindcă rușii au îndrăsnit să prindă niște vapoare mici ale unor pescari japonezi cari se aflau — spun japonezii — în afara apelor rusești din Oceanul Pacific.

Guvernul bolșevic, tare înțepat de protestul japonezilor, a răspuns că vapoarele amintite au fost prinse fiindcă vâneau pește în apele aparținătoare Rusiei. Lucrul acesta — zice acest guvern — îl poate constata cu multă ușurință orice comisie nepărtinitoare.

În felul acesta legăturile dintre Japonia și Rusia sunt foarte încordate și s'așteaptă dintr'un moment într'altul să se frângă. Mai ales că Rusia a transportat spre granița japoneză o sumedenie de avioane și material de bombardament.

Lucrul acesta a iscat multă groază în inimile japonezilor, cari, ori cât s'ar simți ei de tari, totuși văd că-i nespuse de greu să duci deodată două crâncene războaie cu două popoare cari și-au jurat pieirea. Dintr'un moment într'altul ei se așteaptă să vadă sosind avioanele militare bolșevice cari să presară peste așezămintele lor o ploaie de bombe ucigătoare.

Că, ce va fi până la urmă, vom vedea.

O întâmplare groznică. În 13 Sept.

În orele 10, un avion militar cu două motoare, tip 54 „Potez“, făcând parte din flota 1 bombardament din Brașov a căzut lângă Mamaia-Sat. El a fost condus de adjutantul Bără, având alături pe lt. comandor Teodor Alimănescu, comandantul grupului Brașov, pe sublocotenentul aviator Băltineanu, pe maestrul Negoescu și pe telegrafistii Hriscanu și Penescu. A mers la Mamaia spre a lua parte la manevrele anuale aeriene. Căderea a fost atât de strașnică încât întreg avionul s'a sfărâmat. Au murit Alimănescu, Băltineanu, Negoescu, Penescu și Hriscanu. A mai rămas în viață pilotul Bără dar și el e pe doagă de moarte.

Câteva momente dela adunarea generală a „Astrei“ ținută la Timișoara

În zilele de 11—13 Septembrie s'a ținut la Timișoara a 76-a adunare generală a bătrânei noastre „Astra“. Timișoara, capitala Banatului, acel oraș cu adevărat frumos și mare, cu cei peste 100.000 de locuitori, ne-a primit bine și cu drag. În schimb însă am fost cam puțin străini, dovadă că lumea noastră românească nu se prea interesează de înaltele frământări ale „Astrei“. De altfel și adunarea generală a fost pusă pe zile nepotrivite, chiar la începutul anului școlar.

În dupăamiaza zilei de Sâmbătă 11 Septembrie s'a ținut, ca de regulă, ședința președinților de despărțăminte, în care s'au desbătut două lucruri foarte interesante: *problema portului național*, expusă de dl. dr. I. Miloia, și *înfrăurirea căsătoriei asupra fertilității (copii mulți) și etnicului* (ceeace este a lui propriu) unui neam, dezvoltată de dl. profesor universitar dela Cluj Dr. P. Râmneanțu. Amândouă aceste lucruri sunt de foarte mare importanță pentru neamul nostru și s'au discutat pe larg și bine. În ceea ce privește portul național, s'a constatat că oamenii din cauza sărăciei își lasă portul național, de aceea trebuie să premeargă cu pilda, înainte de toate, cărturarii satelor. În ceea ce privește problema a doua, dl. profesor Râmneanțu a arătat că în Banat numărul noilor născuți nelegiuiți este de 19,4% la orașe și 20% la sate; că prea mulți români se căsătoresc cu străine, pe când la unguri căsătoriile cu românce sunt foarte rare; că la orașe sunt prea mulți bărbați rămași necăsătoriți, și aceștia ar trebui să plătească dări mai mari decât cei căsătoriți; armata să nu mai admită căsătorii între români și unguroici.

Dl. Constantin Miulescu a arătat *sgârbenia căilor ferate române*, cari n'au dat reducere pe tren poporului bănățean ca să poată veni la serbare și să se poată face conductul etnografic. A fost astfel aceasta poate singura adunare generală a „Astrei“, la care n'a luat parte poporul dela sate. Și a fost mare pagubă aceasta. Dl. dr. I. Miloia, care a „aranjat“ acest conduct, cel puțin oare mai bate-și-va joc de noi blăjenii.

A doua zi au fost, ca de regulă, slujbele în biserică. În convocarea făcută de „Astra“ se spunea: „serviciul divin în bisericile românești din Timișoara“, pe când în programul tipărit de aranjării dela Timișoara: „serviciul divin în biserică ortodoxă din Principele Carol (Iosefin)“. Și bine au făcut că au scris așa, pentru că e o adevărată durere ceea ce au făcut timișorenii cu biserică unită. Noi avem acolo cam 3500—4000 suflete române unite. Însă acestea se închină în vechea lor biserică din „Fabric“, ce e drept renovată, precum și într-o capelă amărâtă din „Iosefin“, pe când ortodocșilor, cari au mai avut încă trei biserici vechi, li-s'au mai făcut trei catedrale nouă, cari de cari mai mari și mai minunate. Ortodocșii au primit către o sută de milioane de Lei pentru bisericile lor, noi cel mult vreo 2—3 sute de mii. Când am văzut luxul din biserică ortodoxă din „Iosefin“, unde se calcă numai pe marmură și pe tapete scumpe, m'am gândit, ce copii mașteri ai statului, ai județelor și comunelor suntem noi uniții! Bine au făcut deci aranjării timișoreni că n'au invitat publicul mare să vadă cele două cenușerețe unite, ci numai biserică luxoasă din „Iosefin“. Cu toate acestea însă conducătorii „Astrei“ au fost și la biserică noastră.

La ședința festivă au luat parte patru episcopi ortodocși ardeleni și nici unul unit. Publicul mare însă n'a știut că lipsa arhierilor uniți se explică cu venirea în țară a cardinalului Tisserant și cu moartea pâr. prepozit dela Blaj Iacob Popa.

La ședința festivă a fost *vorbărie multă*. Nu mai puțin de 27 de inși au vorbit, însă bine nu-

mai puțin. Cei mai mulți au voit numai să se arete lumii, că și ei știu vorbi, și ne-au plictisit cu vorbăriile cele multe.

Expoziția aranjată în Palatul Cultural a fost bine și destul de bogată. Pagubă că am avut prea puțină vreme ca s'o putem gusta deplin.

Conferința dlui inspector general sanitar Dr. I. Nemoianu despre *problema generațiilor viitoare în Banat* a fost binelucrată și dovedită, însă mijloace de îndreptare n'a propus destul de bune.

La teatru s'a jucat „Seara Mare“ a *maestrului Tiberiu Brediceanu* de către Opera din Cluj, cu care prilej a fost sărbătorit cu multă însuflețire acest mare și nemuritor fiu al Banatului, care însă la Blaj a fost crescut, și a ținut să-mi spună și eu acest prilej, cât de mult ține la Blaj.

Balul a fost slab și nesucces. Tinerii universitari n'au luat parte la el, fiind supărați că nu li-s'au dat bilete în cinste la operă. Bițele fete au rămas ne jucate și astfel au plătit cam scump neînțelegerea dintre aranjatori și tineri.

A treia zi, la *rapoartele comisiunilor*, foarte puțină lume a luat parte. Și e rău așa, pentru că „Astra“ merită să fie mai mult băgată în seamă, ea fiind asemenea unei mame bune a noastră.

Hotărârea cea mai de seamă este ca „Astra“, care s'a extins deja în Banat, unde avem pe dl. Evuțianu care-i poartă de grijă, să se extindă și în *Vechiul Regat*. Să nădăjduim că această dorință se va și împlini până la anul.

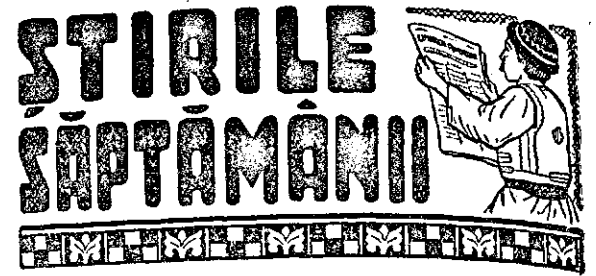
Iuliu Maior

Ingrijirea locuinții

A te culca, familia întreagă, mai ales dacă e numeroasă, într-o singură cameră, și anume în aceea în care ai stat și peste zi, și oare, poate, e și bucatărie, și în așternuturi rele, necurate, neîndestulitoare, uneori pe o rogojină sau o laviță de lemn, însemnează a-ți bate cu voia joc de averea ta cea mai mare, de sănătate. În astfel de camere supra folosite și supra încărcate e mereu un aer stricat peste zi, iar peste noapte de-a dreptul otrăvitor. Se știe că omul nu ar putea trăi dacă n'ar respira. Tragem în plămâni aer curat, și-l scoatem din plămâni stricat, înveninat. Dacă șase, opt, ori și mai mulți dorm în aceeași cameră cu ferestrele închise, aerul bun cu timpul se consumă întreg, și în locul lui inspirăm pe cel rău pe care l-am scos din plămâni noștri. De aceea după un somn în astfel de case se scoală, și oamenii mari și copiii, oste-niți, cu dureri de cap, fără voe de lucru.

Dar odihna în camera de peste zi, în paturi cu așternuturi rele, grămădiți clae pe grămadă, e premediosă sănătății și într'alt chip. Adeseori copiii mici sunt puși să doarmă cu bunica sau bunicul. Mulți dintre acești bătrâni sunt oficioși, tușesc mereu și molipsească și pe copii. Apoi un copil se poate molipzi în vecini, pe-afară de o boală care nu se arată numai decât, cum e scarlatina. Durmiind cu ceilalți în același pat, se molipsească și ei.

Dar apoi ce vom zice de curățenia așternutului, a perinelor, a cearceafurilor, a țoalelor cu cari se acoperă cu toții? În privința aceasta suntem foarte înapoiați. Credem că noaptea, când nu ne vede nime, ne putem coperi și cu

Proprietățile mai mici de 4 jughere nu se pot împărți. Noul regulament al legii agrare are prevederea de a spune că proprietățile mai mici de 2 hectare adică de 4 jughere nu se pot împărți. Așadar plugarii noștri cu pământ mai puțin de 4 jughere, știindu-o aceasta, să se îngrijească din bună vreme ca să-și dea ceilalți copii la meserie, rămânând numai unul acasă la plug.

Țara noastră va avea încă două submarine. În planul de înzestrarea armatei noastre cu toate celea de lipsă se cuprinde și cumpărarea alor două submarine pentru întărirea armatei noastre de pe apă. Acestea, e vorba că vor fi comandate din Italia și după ce vor fi lucrate în fabricile de vapoare italiene se vor aduce în țară.

Avion prăbușit. În Anglia s'a întâmplat o proaspătă nenorocire de avion. Un avion în care se aflau 4 persoane s'a prăbușit dela o înălțime nu tocmai mare, din pricina celei dese ce se întinseacă peste ținutul Belmontului. Toți patru călătorii au murit, iar motorul s'a făcut numai fărime.

Un trăznet a omorât o familie întreagă. La Cetania, Italia, un trăznet năpraznic a căzut peste casa unui țăran sărac. În furia lui el n'a cruțat nimic și pe nimeni. Casa a prefăcut-o'n scrum și cenușe, iar pe cei cinci membri ai familiei ce se adăpostea în ea, i-a omorât într'un moment.

Văcar omorât de electrică. La marginea comunei Târtașești s'a întâmplat o mare nenorocire. Tânărul Lisandru St. Nicolae, de 16 ani fiind servitor la primarul comunei, a

celea mai murdare rufe, cu celea din urmă zdrențe.

De aceea rar copil din sat vei afla, mai ales vara, care să nu aibe tot trupul bătucit cu înțepături de puricii! Cămașuța lui de celea mai multe ori a-ceede și ziua și noaptea, e toată punctată de puricii.

Dacă te uiți mai de aproape la un țol cu care se acopere copiii și vara, și se ridică părul în cap de purecării ce descoperi.

Dar sute de mușcături de pureci afli și pe omul mare, ba chiar și pe feciorii și fetele mari, de-i mai mare rușinea!

Iată, și când e femeie harnică la casă și tot e greu să ție curățenia trebuitoare dacă dorm prea mulți în aceeași cameră și în paturi ca vai de lume: Unde ar putea dormi bine doi, se culcă patru.

De aceea folosiți de dormitor și camera a treia, „cea de dinainte“, ceai de fală! Ce folos de fală și pe tine anul întreg te rup puricii! Dar încă de se mai prășește puricii aib, cu mersul domol! Multe familii s'au stins de tifos exantematic pentru traiul și dormitul clae pe grămadă, atât de des la noi.

(Dela Secțiile „Astrei“).

egit spre scară cu vitele la păscut. Ajuns pe câmp după ce a dat drumul vitelor l-a ajuns dorul de joacă. Și cum nu avea ceva mai bun de făcut la repezeală, s'a urcat pe un stâlp electric până în vârf. Acolo a făcut, ce-a făcut și s'a atins de firele electrice cari l-au omorât în câteva clipe. Mort s'a prăbușit din vârful stâlpului înalt de 16 metri jos la pământ. A fost găsit de niște săteni cari au anunțat autoritățile. Trupul lui a fost dus în capitală spre a fi cercetat de doctori.

Înădușii de aburii vinului. Savu Ivanov din comuna Aluatu culcesese via și mustul și l-a pus în pivniță în mai multe butoaie în ziua de 6 Sept. întorcându-se din sat dela o nuntă a intrat în pivniță împreună cu nevastă-sa Elena, ca să guste mustul. Intrați au fost, căci amândoi au murit înădușiți de mustul care fierbea. Într'un târziu au dat vecinii peste ei și au anunțat autoritățile, cari au dat voie ca să-i înmormânteze.

O groaznică furtună în Japonia. O furtună cum nu s'a mai pomenit s'a abătut în zilele acestea asupra Japoniei. O mulțime de linii telefonice au fost rupte. Casele au fost dărâmate. Mulți oameni s'au ales cu moartea. Pagubele rămase pe urma acestei furtuni sunt neasemuit de mari.

S'a aruncat în fântână. Maria Cornert în vârstă de 46 de ani, de loc din satul Dorolea, fiind suferindă de o boală de nervi și-a pus capăt zilelor, aruncându-se în fântână. Nenorocita de ea a făcut lucrul acesta tocmai când fusese numai singură acasă. Martorii acestei isprăvi au fost doi copii, unul de 10 ani, iar altul de 12. El văzând-o ce a făcut, au dat alarma în tot satul. Au alergat imediat oamenii și-au scos-o din fântână. Era deja moartă.

Au murit în fân. Într'o localitate din Italia, un părinte împreună cu feciorul său, au intrat într'un grajd, unde aveau așezat niște fân. Nenorociții de ei n'au mai putut ieși afară viu, fiindcă din fânul care se găsea acolo leșiseră niște gaze foarte otrăvitoare cari l-au omorât pe loc. Vecinii văzând nenorocirea, au alergat într'ajutor, dar și unii dintre ei au pățit-o la fel.

† Gregoriu Sârbu. În ziua de 9 Sept. a. c., la orele 7 a murit inginerul agr. Gregoriu Sârbu, fost profesor și director al Școlii de Agricultură din Turda. Răposatul avusese abia 36 de ani. Boala însă n'a vrut să-l cruțe, ci l-a răpit de timpuriu dintre cei vii spre a-l trece în împărăția liniștii veșnice împăcat cu Dumnezeu și plâns cu lacrimi de durere amară de întreaga familie. În mormântarea a avut loc sâmbătă, 11 Sept. la orele 3 d. m. în cimitirul din Turda Veche. Fie-l țărina ușoară!

Cum se păstrează cojile de lămâie

Lămâia e foarte scumpă, iară cojile ei sunt cât se poate de bune pentru prăjituri și colaci. De cele mai multe ori cojile de lămâie se aruncă ori se lasă să se usuce, ori apoi se mucezesc, așa că nu se mai pot folosi. O gospodină bună însă trebuie să facă altfel. Înainte de a tăia în două lămâia, coaja i-o răzuim și o așezăm într'o sticlă de dulceață amestecată cu prav de zahăr. În forma aceasta coajei îi rămâne mirosul cel bun și o putem folosi oricând la orice prăjitură.

O familie ca puține altele

Cu începuturi modeste dar cu credință mare

Va fi destulă zdrobă a vieții, își vor fi zis bunii și distinși soți, după ce bunul Dumnezeu ne-a ajutat de am agonisit, cu trudă cinstită și sudoare curată, o frumoasă avere și după ce 5 din cei 6 copii în viață cu care ne-a înzestrat Providența Cerească, ne sunt căsătorii și bine plasați: Iuliu, (junior) directorul fabricii de țesături „Ardeleana” din Cluj. Valeria, căsătorită Dr. Chețan în București. Aurel, avocat, f. primar, Aind. Ovidiu, cassier, Uzinele Statului-Zlatna. Grațela, măr. Dr. Groza, medic Cluj. Sever, student la facultatea economică Torino-Italia.

Cu drept cuvânt mare mângăere la zilele bătrânețelor. Numai cât sorocul vieții trebuie să se depeze până în sfârșit.

Distinsa familie Albini, nu din lăcomie de câștig, ci din dragoste pentru neamul românesc și având un capital, și-a pus în gând să ia din mâna streinilor minoritari, o bună parte din industria ardeleană. Astfel a cumpărat în anul 1924 fabrica de textile (țesătorie) „Ardeleana” din Cluj, în care a fabricat din greu marfă bună românească, răspândită în toată țara. Și cum jidanii și alte lichele streine nu vedeau cu ochi buni concurența fabricii românești „Albini” din Cluj, pusu-ș'au în gând ca s'o omoare. Astfel au redus prețurile ca să facă concurență și ce-a fost mai mult, agenții voiajori au risipit marfa pela comercianți fără de răspundere morală și garanță materială, ajungând astfel — datorită și cumplitelor crize financiare generale, la faliment, începând dela cei mici și până la cei mari.

Proprietarii fabricii, pentru că să nu se lase, au pus nou capital de bani în joc, până când la urmă ne mai având de unde pune, au trebuit să se retragă din învâlmășagul comerțului și industriei românești spre bucuria cea mare a streinilor.

Dar nobila și creștineasca familie Albini, a primit încercarea lui Dumnezeu, cu răbdare creștinească și întocmai ca oarecând Iov din Biblie, cu cuvintele dreptului pe buze: „Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat”. Și iarăși vorba Mântuitorului: „Celce va răbda până în sfârșit, acela se va izbăvi...”

Din cunoștința veche, dinainte de asta cu 28—30 de ani, agerul ochiu al născutului într'un norocul minelor, Dl Albini, cu ajutorul fiilor D-sale Iuliu și Ovidiu, cumpără în anul 1931, niște vechi teritoare părăsite de mine, din comuna Almașul-Mare, partea hotarului numită Erugă, în vecinătate imediată cu Stănița și com. După-piatra. Unele dintre aceste mine, n'au mai fost lucrate de pe timpul Romanilor, de acum 1800 de ani și cu ajutorul lui Dumnezeu, cu voință tare și cu credință mare, s'a început lucrarea în mic cu 3, 4, 5 muncitori la zi, continuând apoi pe măsură ce aducea venit, la 6, 8-10 muncitori la zi.

Dar să nu se creadă că minieritul e așa de ușor, ca și când te așezi la blidul cu mămăligă cu lapte; nu, nu; nu e un Canaan atât de fericit! — Cu câtă greutate se fac găurile în lăuntrul minii, cu sfredelul mari (niște dălți de oțel, lungi de un metru), în muntele de piatră vântată și tare ca eremenea de aruncă scânteii. Câte lovituri de pușcă (ciocan mare și greu de 3—4 kgr.) trebuie date în capătul sfredelului și cu toate aceste doi oameni în 8 ore, abea fac 5—6 găuri, în care se introduce apoi cu mare grijă dinamită (explosibile) aprinzându-se, pe când ies muncitorii afară. Detunătură înfiorătoare în măruntaiele pământului, sguindu-se întreg muntele, când explodează câte 20—25 de dinamite deodată.

Explozibilile rup piatră multă, fac un fum foarte greu, de suportat la cei cu plămâni slabi, căci combinat de multe ori cu gazele rele din pământ, fac să amețească cel slab, scoțându-l alții

Complectarea lipsurilor în vii

În timpul din urmă — și mai ales după războiul mondial — s'au produs multe goluri prin vii. Și azi, aproape toată lumea se plânge, că aceste lipsuri, nu se mai pot completa cu succes.

De multeori cumperi vițe altoite — scumpe, cu rădăcini stufoase, însă după un an doi pier.

Dacă facem socoteală, găsim, că în întreaga țară, din cele cca 250,000 hectare de vii plantele golurile sunt aproape 20%, ceace face 50 hectare. Producțiunea mijlocie la hectar fiind de cca 300 decalitri, la 50,000 hectare avem o pierdere de 15,000,000 decalitri, cari, socotiți pe 100 Lei decalitrul, ne dă o pierdere în bani de Lei un miliard și jumătate, suferită de cultivătorii de vii și deci de economia națională.

Cari sunt cauzele, de nu ne reușește împlinirea golurilor?

Și în lumea plantelor, ca și în lumea oamenilor, toate organele lor se luptă pentru existență, — adeca viață.

Iarba rămasă mică — este cutropită de cea mare; pomii rămași mici sunt entropiți de cei mai mari. Așa se întâmplă și cu rădăcinile viilor tinere, cari la început vegetează cu greu și în urmă pier.

Frunzele își trag din atmosferă acidul carbonic, pe care, cu ajutorul luminii și al clorofilei îl descompun.

afară, altfel acela moare. Dacă mina îi mai adâncă prin pământ, trebuie umblat cu mare grijă fiindcă nu-i mânăta galeria numai dreaptă ca un tunel, ci și în sus și în jos, și în dreapta și în stânga, așa că urcușul sau scoborășul se face pe scări înguste (30 cm.), în adâncimi uneori sau înălțimi de câte 70—80—100 metri, așa că dacă n'ar fi abis întunecos acolo în sânul pământului, mulți ar ameți și ar cădea, de praf s'ar face pe scări în jos. Minerii însă sunt obișnuiți iar vizitatorii sunt conduși de oameni pricepuți și cu ajutorul lămpilor puternice de carbid se poate umbla destul de ușor prin mină.

Am vorbit mai sus de piatra ruptă de dinamită. Piatra aceia conține fel de fel de metale, iar uneori este și piatră seacă. Această piatră se scoate afară, din adâncimi prin „hubere” (un fel de lăzi cu cigă) până la galeria principală, unde se încarcă pe răsne, (vagonete pe șine) scoțându-se astfel afară cu cai ori împinse de oameni. Și iarăși însă, să nu se creadă că tot cât se scoate cu răsnele e aur. O, nu! — 60-70 la sută e piatră stearpă — și abea restul dacă e minereu pentru șteampuri. Aurul atât e de ascuns și împăștiat prin piatră, încât foarte rare ori se poate zări câte'n firicel (filou) cu ochii liberi, ori prăfuit sub forme de stelute. Când se găsesc de aceste, atunci e mare noroc!

Din minereul bun se duce pentru pisat în șteampuri, unde apoi cu ajutorul apei se spală și cu ajutorul mercurului (argint viu) se prinde praful de aur ce este măcinat de-o dată cu piatra. Abea atunci se știe rezultatul, pentru că s'a muncit mult și s'a cheltuit și mai mult.

(Va urma).

Păr. Sablin Olea

Frunzele vițelor tinere sunt umbrite și înăbușite de frunzele butucilor bătrâni, cari sunt bine dezvoltate. Neajungând bine la razele soarelui, — fiind mereu umbrite — le lipsește grăunțele de clorofilă, deci nu au condițiunile de traiu necesare vieții plantelor, — și vița tină ră piere în scurtă vreme.

Ce trebuie să facem, pentru înlăturarea dezastrului?

În viile tinere de 2—3 ani se poate face împlăirea și cu vițe altuite cu rădăcină, numai se fie la altitură bine încheiate, convingându-ne despre acest fapt cu o stielă măritoare.

În viile mai bătrâne se fac împlăirile numai cu vițe americane înrădăcinate după cum urmează: Se sapă gropile de 60 cm. în toate direcțiunile — încă din toamnă, ori cel puțin cu 6 săptămâni înainte de plantare.

Găurile gropilor se pot face de cu toamnă sau iarna. Plantările se fac în Februarie sau Martie în mustul zăpezii. În primul an vițele se prind și își fac lemnul. În anul următor primăvara, tăiem vițele de pe butuc — și lăsam să crească numai 2—3 lăstari. Acești lăstari, când ajung lungimea de 50 cm. — dela 15 Mai — 15 Iunie îi altuim în verde, cu acele varietăți de vie, cari sunt potrivite acelei regiuni.

Când altoiul e crescut și are 4—5 frunze îl deslegăm la partea din jos și în urmă de tot. Peste vară îl curățim de subțiori și îl stropim cu mixtură de piatră vântată de un procent, adică, într'o sută litri apă, un kgr. piatră vântată (sulfat de cupru) și cam două kgr. var stins — (lapte de var). — Toamna îl alegem pe cel mai bine dezvoltat cu lemnul copt (dacă sunt mai mulți altoi prinși la un loc) altoi și îl îngenunchiem (prăbușim) la locul mamei lui, după ce am făcut o groapă lângă butuc, încoavându-l în groapă și aducându-l cu altitura deasupra nivelului pământului cu 5—10 cm. (după cum vrea e la deal — unde folosim 5 cm., sau la șes 10 cm).

Gropile se umplu cu pământ bine apăsat și deasupra viței facem mușuroiu de 2—3 cm. grosime. Acest mușuroiu după fiecare ploaic îl clătim ușor cu mâna, iar rădăcinile din partea nobilă (dacă sunt), le delăturăm, odată pe un prin luna Iulie, până ajunge etatea de cel puțin 5 ani.

Prin acest procedeu, ramurile rădăcinilor cresc în pământ desfundat și prind repede putere, înainte ca rădăcinile butucilor vechi din vecinătate să străbată în groapa altoiului — de ai răpi hrana.

Rădăcinile se dezvoltă ușor și ajung pe cele ale butucilor mai vechi, iar lăstarii cu frunzele lor, ajung repede nivelul celorlalți butuci, așa că această viță nouă, putându-se bine hrăni, atât prin rădăcinile bine dezvoltate, cât și prin frunzele de pe lăstari, — ajunge la nivelul frunzelor de pe ceilalți vechi butuci, — rodește în primul an 3—4 struguri bine dezvoltate.

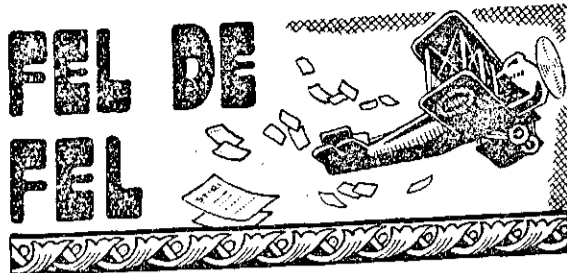
Altuirea în verde, este una din cele mai sănătoase și trainice altuiri și ușor o poate învăța oricine, iar altoii făcuți în verde trăiesc sănătoși 40—50 ani.

NB. Extras din lucrarea: „Viticultura și vinificația” de acest autor, care este depozitată la Libr. Alcalay București.

Graur D. Dănilă

fost director al școlii de viticultură — Diașag prof. pens.

După ce ai citit această gazetă, dă-o ș'o cetească și alții, ca să vadă și ei că „Unirea Poporului” este cea mai credincioasă prietenă a țaranilor noștri.

Cuptorul lui Nastratin Hoge

Nastratin Hoge și-a făcut și el un cuptor, afară, în bătaură, să aibă omul unde să-și coacă pâinea. Și l-a zidit din cărămidă bună, și l-a lipit cu lut, și când l-a văzut gata, a chemat pe vecinul din dreapta să i-l arate.

Iată, vecine, cuptorul meu Mare, trainic și frumos.

Și vecinul din dreapta, după ce l-a măsurat cu ochii și l-a înconjurat de două-trei ori, i-a răspuns:

— Bun! Bun cuptor: și mare și trainic și frumos. Numai păcat că nu l-ai făcut cu gura la vale. Vezi, cum îi el cu gura la deal, Doamne ferește, se întâmplă să vie odată o apă mare și te pomenești că ți-l înecă! Și-i păcat de munca dumitale!

Nastratin, ca om între oameni, a stat ce-a stat, s'a gândit și și-a zis: „Poate să aibă omul dreptățile lui; am să-i fac gura în cotro m'a sfătuit creștinul acela!”

A stricat, așa, cuptorul, și tot în locul dintâi, a făcut altul, tot atât de mare, de trainic și de frumos, dar cu gura la vale. A chemat după asta pe vecinul din stânga a gospodăriei lui și-a zis:

— Privește acum cuptorul meu și spune-mi, cum îți pare?

Iar vecinul i-a răspuns:

— N'am ce spune: de frumos e frumos; de mare-i mare, de bun e bun; da, eu, vezi dumniata, l-aș fi așezat într'altă parte cu gura. Cum l-ai pus dumneata cu gura la vale, când va bate vântul, tot focul, să știi, că are să ți-l sufle de pe vatră; și bagă de seamă că vara, pe la noi, mai totdeauna bate vântul dela vale. Incolo n'am ce zice, bun cuptor ți-ai făcut.

Nastratin stă iar pe gânduri. Strică așezarea cuptorului și-l face a doua zi cu fața în sus. Și-i iera mai mare neațămpărul, să vadă ce-or mai zice oamenii! O chiamă dis de dimineață pe vecinul din dreapta casei și i-l arată.

— Iacă, întâi l-am făcut cu gura la deal, și unul mi-a spus că nu-i bine, pe urmă l-am făcut cu gura la vale; și altul și-a dat cu părere că nu-i bine nici așa. Apoi, eu, ce mi-am zis cu mintea mea: La miază-noapte nu; la miază-zi nu; hai acum să-l așez cu gura în sus spre apusul soarelui. Ce zicii?

— Ce să zic, vecine! Cum l-ai pus acum, toți câți or trece pe aici pe drum, or căsca gura și s'or uita să vadă ce-ți fierbe în oală și ce cocci înăuntru, și nu-i bine. Omul la casa lui când n'are, trăește cum poate și cum dă Dumnezeu. Așa și dumneata era mai bine dacă-i făceai gura cuptorului în jos.

Lui Nastratin iar îi pieri tot cheful. Când să zică și el o'a nimerit'o, hop! îi pică supărarea.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Și nu-i ciudă de alta, când îi pare că vecinul lui cam are dreptate.

A doua zi, cum s'a sculat de dimineață, a dărâmat cuptorul și și-a dărat altul, al patrulea cuptor; l-a făcut cu gura la răsărit. Și Nastratin, după ce l-a isprăvit din zidire și din tencuială, l-a primit cu mare mulțumire, și și-a zis singur:

„Acu, slavă ție, Doamne, că mi-a venit gândul cel bun; nici dracul nu-i mai poate găsi nod în papură”.

Și repede, chiamă vecinul din fața casei să-și arete isprava.

— Ce zicii?

— Bun lucru și mare și frumos și trainic cuptor. Știu c'ai să scoți din el niște pâini, să te tot lingi pe bot. Și vatra bună și tencuiala gurii minunată; da eu drept să-ți spun, i-ași fi dat altă așezare. Cum l-ai făcut dumneata cu gura încoace, ți-i cu totul peste mână; trebuie să-l înconjori ea să pui o oală pe vatră și nu-i bine. Poate ai treabă prin casă; dacă ar fi așezat cu fața încoolo, ai vedea când îți dă oala în foc, și-ai alerga repede. Dar vorba aceea: omul își face ce-i place lui.

Insa Nastratin nu era dintre aceștia; el vrea să aibă lucruri cari să placă și altora. Și de aceea într'a cincina zi de dimineață foarte și-a stricat cuptorul și l-a făcut cum s'a priceput el: pe patru roate, ca să-l poată întoarce în toate părțile, după gustul vecinilor.

Apostol Culea

Culegeți urzicile și le uscați pentru iarnă

Una dintre plantele cele mai folosite este fără îndoială urzica. Ea e bună de mâncare, atât pentru oameni, cât și pentru animale. Copiilor slabi să li-se dea zamă ori mâncare groasă de urzici; tot asemenea să li-se dea urzici și tuturor animalelor, dar mai ales găinilor și rațelor și găștelor. Chiar de aceea, acum toamna, culegeți urzicile, uscați-le și le așezați în saci, iar la iarnă, rând pe rând, dați-le de mâncare păsărilor din curte.

Anunț

Parohia română unită din Bobohalma are 6 buc. condice de colectat pentru edificarea din nou a bisericii Doritorii de-a colecta pentru biserică vor primi procente după învoială, și vor trebui să prezinte certificat dela primărie cumcă posed avere mobilă sau imobilă cel puțin 10.000 Lei și dela Of. Parohial cumcă sunt oameni de încredere. — Condicele de colectă se pot ridica dela Of. parohial român unit din Bobohalma în orice zi.

Valabilitatea colectei este pe țara întreagă. La dorință se pot și arenda condicele.

Oficiul Parohial român-unit Bobohalma, la 7 Sept. 1937.

Ioan Șerban
paroh

(797) 1—1

Aviz

Intravilanul str. I. G. Duca No. 43 întâiere 600 st. p., de vânzare.

Informațiuni în farmacia

Dr. Schieszl, Blaj

798 (1—1)

Citiți „UNIREA POPORULUI”